

Sözə, bədii mətnlərə tarixin bütün dövrlərində ehtiyac olub. Söz – zamanın biləyindən yapışan, onun nəbzini yoxlayan bir təbib olub həmişə. Gərdirsin əli hər yerdən üzüləndə, dünya qələmin gücünə, bədii sözə söykənib. Bunu zaman-zaman sınaqlardan keçən ədəbiyyatımız da təsdiqləyir. Təəssüf ki, yazılan gözəl əsərlərlə yanaşı, bu günün mənzərəsi fonunda yaşanan xaos bir söz bumuna da şahid oluruq. Bu, əsl sözə qiymət verən oxucularda bir xəyal qırıqlığı yaradır. Ədəbi mühitdə yaşayanlar, məsələn, yaşıdan, təcrübəsindən, istedadından asılı olmayaraq, romançılığa aludə olmağın bu gün bir dəb halını alması, nəticədə sözün urvatdan düşməsi ədəbiyyatsevərləri məyus edir. Belədən klassiklərimizin tarixin dolanbaclarından keçib gəlmiş əsərlərinə bir daha üz tutmağa dərin ehtiyac duyulur. Bu baxımdan, sənətkarlarımızın əsərlərindən örnəklər verməyi planlaşdırmışıq. Azərbaycan ədəbiyyatının görkəmli şairlərindən olan Qabilin şeirləri ilə missiyamızı davam etdiririk.

Səhv düşəndə yerimiz

Duman dağı dolanar,
Qiyamət olar.
Duman yola sallanar,
Müsiibət olar.
Müsiibət oluruq biz,
Səhv düşəndə yerimiz.

Ümman gəməsi çayda
Oturar, üzməz!
Çay gəməsi dağ boyda
Dalğaya dözməz!
Dözümsüz oluruq biz,
Səhv düşəndə yerimiz.

Muğan həsrət yağışa,
Buludlar xəsis...
Yağış tökülür talışa
Hey-hey gərəksiz...
Gərəksiz oluruq biz,
Səhv düşəndə yerimiz.

Küt bıçaq parıldayıb
Xırçılı salıb.
Qılınc qında pas atıb
Qında korşalıb...
Heyif... korşalırıq biz,
Səhv düşəndə yerimiz.

Ağ biləklər, gül əllər
Tarlada qabar.
Bir qeyrətsiz yekəpər
Qızılgül satar.
Qeyrətsiz oluruq biz,
Səhv düşəndə yerimiz.

Tarın pərdələrini
Düzənə qurban!
Yerdəyiş et birini,
Xaric vurarsan.
Xaric səslənirik biz,
Səhv düşəndə yerimiz.

Dözməram

Məni pünhan öldürüb,
Basdırmayın aşkar.
Gorda dözməram, -
Gorum çatdıyar.
Məni tora salmayın
Qızıl balığam...
Torda dözməram,
Bağrım çatdıyar.

Ürəyim mehə bənd gül yarpağıdır...
Onu qoparmağa tufan gətirmə!

Bu dünya

Tufan qamçısını çırpısa da üzə,
Toz-torpaq sovrulub dolsa da gözə,
Kol-kos, qaratikan çıxsa da dizə
Yenə də çiçəkdi, güldü bu dünya.

Keçsə də çox yerdən
Çin sədditək sədd,
Tikanlı, məftilli, hasarlı sərhəd,
Gözdən asılsa da pərdətək min hədd
Yenə də cunadı, tüldü bu dünya.

Başından aşsa da dərdi bəşərin,
Səli gurlaşsa da təhlükələrin,
Ayıqlar götür-qoy etsə də dərin
Yenə öz kefində... lüldü bu dünya.

Düşüncə

Mən dənizi düşünürəm.
Nəbi Xəzri

Nə dənizi, nə gölü,
Nə çəmən, nə çölü,
Hə şalaləni, nə çayı,
Nə ulduzu, nə Ayı;
Heç nəyi, heç şeyi,
Nə dibi yer, yeri,
Nə sonsuz göyü
Əsla düşünmürəm.
Aləmi düşünüb
Yaradanda
Yaradan.
Məndə Tanrı düşüncəsi
Haradan?!
Gülürsüz, gülün,
Qəşş eləyincə.
Gözüünüzün yaşını silin.
Məni düşündürür
Mənasız bir sual:
Yox, mənasız heç nə olmur,
Xəyala get,
Fikrə dal.
Ölülər üşümür ki,
Yağışda, qarda,
Tir-tir
Məzarda?
İstidən bişmir ki,
Qızmada, - Təndir məzarda?

1969

Deyil

Soyuyur təndirim, küt gedir sözüm,
Kösöv tüstüsündən yaşayır gözüm.
Zorla kül altında işarır közüüm.
Fələk füləsə də, yanısı deyil.

Saralıb günəşim, solubdur ayım,
Tökülmür şalaləm, çağlamır çayım.
Nə kəkliyə qaldı, nə torağayım,
Çal daşa, lal döşə qonası deyil.

Aşdı dalğa-dalğa il üstündən il,
Dəniz uzaqlaşdı, qurudu sahil.
Sabaha güman-zad bağlama, Qabil!
Tarix hər yetənin anası deyil.

Ömrün sarı simləri

Qocaldıqca çoxdanışan
Olur adam.
Çoxdanışan olmamışam –
Hələ. Şadam!
Qısa düzüüm deyir bunu,
Qısa sözüüm deyir bunu,
Ömrün sarı simlərinin
Son sədası –
İdrakımın, iqrarımın
Son nidası.

Məhəbbət deyil

Mən səni görməyə adət etmişəm,
Adət məhəbbət deyil!
Səni görməyəndə xiffət etmişəm,
Xiffət məhəbbət deyil!
Sənə min ehtiram, hörmət etmişəm,
Hörmət məhəbbət deyil!
Gözümdə çağlayan mehrəbanlığa
Heyrət etmişəm,
Heyrət məhəbbət deyil!
Yalvarıram, sən
Məhəbbət umma məndən.
Hanı iqtidarım,
Məhəbbətin tufanına sənə gərən
Gəncliyimi
Sənə qurban vermək üçün
Geri qaytarım?!
Geri qaytarım...

Gətirmə

Onsuz da ömrüümün xəzan çağıdır...
Xəzanın üstünə xəzan gətirmə!
Ürəyim mehə bənd gül yarpağıdır...
Onu qoparmağa tufan gətirmə!

Onsuz da heç nədən dolan gözümə
Kəsilmək bilməyən leysan gətirmə!
Onsuz da işığı solan gözümə
Qaranlıq gətirmə, toran gətirmə!

Onsuz da gəncliyin söniübdür odu...
Soyuq sarayıma boran gətirmə!
Tutqun göylərimin yoxdur hüdudu...
Tutqun göylərimə duman gətirmə!

Onsuz da yandırır-yaxan bir neyəm,
Ney yandıran yerə... kaman gətirmə!
Acı şikayətam, həzin gileyəm...
Sakit olmağıma güman gətirmə!

Onsuz da gecikən vəisalımıza.
Gəl vaxtsız-vədəsiz hicran gətirmə!
Qabiləm, rəhm etmə əhvalımıza...
Aman istəmirəm... aman gətirmə!

Göylərin ürəyi

Göylərin ürəyi nə yaman dolub,
Tökür sinəmizə göz yaşlarını.
Fələklər, mələklər uşaqları olub,
Yoxsa unudublar öz yaşlarını?

Nə yaman kövrəlib ulduzlar, aylar,
Nə yaman yuxalıb ərşin ürəyi.
Yoxsa yerdən qopan bu ahu-vaylar
Pərişan eyləyib çərxi-fələyi?

Allah dərğahına uzanan əllər,
Yağış istəməyir, nicat istəyir.
Başını itirmiş obalar, ellər.
Adıca güzəran, həyat istəyir.

Nə yaman çatılıb göylərin qaşı,
Xalqımın çatılmış qaşına bənzer...
Dərğahın selləmə axan göz yaşı,
Qaçqın gözlərinin yaşına bənzer.

Daşındır göylərin səbir kasası,
İstiqlal yolusa deyildir rahat.
Ruhumla həmahəng yağış havası,
Yağış gözümdən də yağır bu saat.

Gözüm sulanır

Gözüm sulanır, sulansın,
Təki ağzım sulanmasın;
Gözüm bulanır, bulansın,
Təki ağlım bulanmasın.

Gözüm sulandı — əlac var,
Paşa Qəlbınur sağ olsun!
Ağzı sulanan adamlar,
Qoy tamahdan uzaq olsun!

Gözün sulandı, dəsmal al!
Ağzın sulandı, ərimə.
Tamah suyunu ehmal al,
Nəfsə qul olub yerimə!

Tozun-yelin xətasından
Gözün sulansa, eybi yox;
Əgər nəfsin bəlasından
Ağzın sulansa, eybi çox.

Gözün sulanmağı əngəl,
Nəfsin sulanmağı fəna.
Birini dərd etmə sən gəl, -
Biri dərdədi, biri bəla.

Göz sulanar, göz dolar da,
Göz ac qalar, göz doyar da.
Ağzım sulanmasın, Yarəb!
Arzum sulanmasın, Yarəb!

Arzum gül açsın, solmasın,
Keçdi-keçmədi ömür şən;
Gözümə yaş dolsun, su dolmasın –
Ya ələmdən, ya nəşədən.

Gözüm suyundan su içsin
Mənim bu nurlu ürəyim,
Şair Qəlbınur köməyim.

Küləkli havalarda, yağışlı havalarda

Külək əsir, üşüyür yenə daş-divar,
Səkilərin üstünə düşür damcılar,
Küçələrdən tələsik keçib gedirlər,
Səni xatırlayıram,
qəlbimdə kədər –
Biz də belə gedərdik,
Küləkli havalarda,
yağışlı havalarda.

Külək əsir, titrəyir qapı-pəncərə,
Yağış yağır...
şırhaşır düşür şəhərə.
Dalda yerə çəkilib bir qız,
bir oğlan

Qorxub yağışdan.
Biz də belə edərdik,
Küləkli havalarda,
yağışlı havalarda.

Külək əsir... sevdiiyim
mahnımı çalır.
Yağış yağır, o vaxtı yadıma salır.
Bir qız keçir sən geyən
jakətdə bu dəm,
Duman çökmüş
şüşədən onu görürəm,
Səni görmürəm...
Küləkli havalarda,
yağışlı havalarda.